บทที่ 1
บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภาวะเศรษฐกิจไทยได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องหลังจากมีการชะลอตัวทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจต่างๆ อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ทั้งทางด้านการสร้างเสถียรภาพของค่าเงินบาทการส่งเสริมการส่งออก ตลอดจนการสร้างงานในภูมิภาคมากขึ้น แต่เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกเปลี่ยนแปลงอย่างมากในช่วงเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2542 ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกได้ปรับตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน (ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ, 2547: ออนไลน์) บวกกับรัฐบาลได้มีการปล่อยลอยตัวราคาน้ำมันจึงทำให้น้ำมันมีราคาสูงขึ้นเป็นประวัติการ ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการขนส่ง การผลิต การเกษตร ทำให้ราคาสินค้าต่างๆ สูงขึ้นมาโดยตลอด

ปัจจุบันได้มีการใช้ภาชนะบรรจุที่ทำจากพลาสติกในปริมาณมาก และคาดว่าอัตราการใช้จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต พลาสติกเป็นผลิตภัณฑ์สำคัญอย่างหนึ่ง และมีแนวโน้มที่จะเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้นโดยการนำมาใช้แทนทรัพยากรธรรมชาติได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นไม้ เหล็ก เนื่องจากพลาสติกมีราคาถูก มีน้ำหนักเบา ความคงทน ความหลากหลายในรูปแบบการใช้สอยและสีสันที่สวยงาม ตลอดจนสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recycle) เป็นที่ทราบกันดีว่า ภายในประเทศไทยมีอุตสาหกรรมทำเม็ดพลาสติกเก่าจากพลาสติกที่ใช้แล้ว โรงงานต่างๆ ของอุตสาหกรรมนี้ ส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็ก รับวัตถุดิบประเภทภาชนะพลาสติกที่ใช้แล้วมาหลอมทำเป็นเม็ดพลาสติกอีกครั้ง เม็ดพลาสติกเก่านี้จะถูกนำไปขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์อีกต่อหนึ่ง ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ได้แก่ ภาชนะต่างๆ ขัน กะละมัง ถัง ตะกร้า บุ้งกี๋ ตลับเทป ฯลฯ ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนี้ บ้างก็ทำจากเม็ดพลาสติกเก่าผสมเม็ดพลาสติกใหม่ (virgin resin) ในกรณีทำผลิตภัณฑ์จากเม็ดพลาสติกเก่าผสมเม็ดพลาสติกใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต ทั้งนี้เนื่องจากเม็ดพลาสติกเก่ามีราคาต่ำกว่าเม็ดพลาสติกใหม่ (ข้อมูลอุตสาหกรรมพลาสติก, 2545: ออนไลน์)

พลาสติกเป็นสารที่ไม่ย่อยสลายเองในธรรมชาติ (nonbiodegradable) ดังนั้นถ้าไม่มีการกำจัดแล้วจะมีผลต่อสภาวะแวดล้อม การจัดการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ใหม่ (recycle) ให้เป็นประโยชน์อีก นอกจากจะลดปัญหาสภาวะแวดล้อมแล้วยังเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

และมีประสิทธิภาพด้วย การนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้นั้นต้องได้รับการศึกษาอย่างถี่ถ้วน ทั้งนี้เพราะขยะพลาสติกประกอบด้วยพลาสติกหลายชนิดปนกันอยู่ และวิธีการใช้ประโยชน์พลาสติกก็มีมาก ภาชนะพลาสติกส่วนมากทำจากพอลิเมอร์ประเภท LDPE, HDPE, PS, PVC, PP และ PET นอกจากนี้อาจมีสารเติมแต่ง (additive) ต่างๆ ผสมอยู่ด้วย (ข้อมูลอุตสาหกรรมพลาสติก, 2545: ออนไลน์)

ใน พ.ศ. 2548 กรุงเทพมหานครมีผู้อาศัยประมาณ 9.8 ล้านคน มีการทิ้งขยะวันละ 7 พันตันต่อวัน มีขยะเพิ่มขึ้นทั่วประเทศปีหนึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 โดยในเขตกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.5 ในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 ขยะที่เกิดขึ้นทั่วประเทศเป็นขยะที่เกิดในกรุงเทพมหานครร้อยละ 2.3 โดยในปี 2546 มีขยะเกิดขึ้นประมาณ 10,000 ตันต่อวัน ในปี 2547 เพิ่มขึ้นประมาณ 40,000 ตันต่อวัน คิดเป็นปริมาณขยะในกรุงเทพมหานครจะเกิดขึ้นวันละประมาณ 5,500-6,000 ตัน โดยการคำนวณแล้วคนกรุงเทพมหานครสร้างขยะวันละประมาณ 600-1,200 กรัมต่อคน การกำจัดขยะในกรุงเทพมหานครนั้นจะมีรถขยะของเทศบาลมารวบรวมเก็บขยะตามบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย ย่านธุรกิจ และอุตสาหกรรม ไปทิ้งที่แหล่งขยะทั้งสามแห่ง มีโรงงานทำปุ๋ยจากขยะ (compost plants) และโรงงานเผาขยะ ขยะบางส่วนจากสามแหล่งนี้จะถูกนำไปถมที่ที่นครปฐมอีกต่อหนึ่ง ก่อนหน้าที่รถขยะจะไปรับขยะตามบ้านเรือนนั้นขยะส่วนที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ถูกคัดออกไปจำหน่ายให้แก่ผู้รับซื้อของเก่า ขยะเหล่านี้ได้แก่ กระดาษเก่า เศษเหล็ก อลูมิเนียม และ พลาสติก ฯลฯ (เดลินิวส์, 2548: ออนไลน์)

มุมมองของผู้ศึกษาเห็นว่าขยะพลาสติกเป็นแหล่งวัตถุดิบที่มีค่าที่สามารถนำมาใช้ทำผลิตภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์ได้ สำหรับข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็นเกี่ยวกับวัตถุดิบเพื่ออุตสาหกรรม ได้แก่ คุณภาพ ปริมาณ และราคาของวัตถุดิบ ถึงแม้ว่าภายในประเทศได้มีอุตสาหกรรมการแยกขยะพลาสติกกลับมาใช้ก็ตาม แต่อุตสาหกรรมดังกล่าวมีขนาดเล็ก ขาดข้อมูลที่ให้ทราบภาพรวมของอุตสาหกรรมนี้ผู้ศึกษาจึงได้ดำเนินวิจัยนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมนี้โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่นักลงทุนโครงการและผู้สนใจทั่วไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุนโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกรีไซเคิลในกรุงเทพมหานคร

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อทราบถึงความเป็นไปได้ในการลงทุนโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกรีไซเคิลในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเป็นแนวทางและข้อมูลสำหรับผู้ที่สนใจลงทุนโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกรีไซเคิล

1.4 นิยามศัพท์

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุน หมายถึง การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ และด้านการเงินในโครงการลงทุนของบริษัท

การบริหารจัดการ (Management) หมายถึง การกระทำหรือการดำเนินการใดๆ ของผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ ผู้นำชุมชนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ 3 ด้าน คือ การจัดการ การตลาด และการเงินในกิจการ

การผลิต (Production) หมายถึง การกระทำหรือการดำเนินการทำการแปรรูปปัจจัยนำเข้า (Inputs) ให้กลายเป็นผลลัพธ์ (Outputs) ในรูปของสินค้าหรือบริการ

พลาสติก (Plastic) หมายถึง วัสดุที่มนุษย์สังเคราะห์ขึ้นจากธาตุพื้นฐาน 2 ชนิด คือ คาร์บอนและไฮโดรเจน ซึ่งเมื่อเติมสารบางอย่างลงไปจะทำให้พลาสติกมีคุณสมบัติพิเศษ เช่น แข็งแกร่ง ทนความร้อน ลื่นและยืดหยุ่น เราอาจสังเคราะห์พลาสติกชนิดต่าง ๆ ได้มากมาย โดยการเติมสารเคมีชนิดต่าง ๆ เข้าไปโดยใช้สัดส่วนและกรรมวิธีที่แตกต่างกัน

การรีไซเคิล (RECYCLE) หมายถึง การแปรรูปของใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ โดยนำเอาของเสียที่ผ่านการใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ที่อาจจะเหมือนเดิม หรือไม่เหมือนเดิมก็ได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved